

White Paper

การกำหนดกรอบนโยบายเกี่ยวกับโรคหัวใจและ หลอดเลือดในภูมิภาคเอเชีย

ประเทศไทย

DR. APICHARD SUKONTHASARN, ศ.เกียรติคุณ นพ. อภิชาติ สุขนครินทร์

DR. WANNEE NITIYANANT, ศ.เกียรติคุณ พญ. วรณี นิตยานันท์

DR. SURAKIT NATHISUWAN, รศ.ภก. สุรกิจ นาทีสุวรรณ

NIKHIL KHICHA, ผู้อำนวยการอาวุโส IQVIA APAC

PETER KIM, รองผู้อำนวยการ, เอเชีย, IQVIA APAC

HONG HUEI TAN, รองที่ปรึกษา, เอเชีย, IQVIA APAC

สารบัญ

บทนำ	3
สถานการณ์ของโรคในปัจจุบันเป็นอย่างไร	4
ความจำเป็นที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองที่สำคัญมีอะไรบ้าง	5
การตระหนักรู้ วิธีชีวิต และการป้องกัน	5
การคัดกรองและวินิจฉัย	6
การรักษาและความต่อเนื่องของการดูแลรักษา	6
ถึงตอนนี้ได้มี การทำสิ่งใดไปบ้าง	8
ทางแก้ปัญหาที่มี ศักยภาพอื่นๆมีอะไรบ้าง	9
การตระหนักรู้ วิธีชีวิต และการป้องกัน	9
การคัดกรองและวินิจฉัย	10
การรักษาและความต่อเนื่องของการดูแลรักษา	13
การเรียกร้องให้เกิดการดำเนินการ: ตอนนี้สามารถทำสิ่งใดได้บ้าง	14
เอกสารอ้างอิง	16
ผู้เขียน	18
เกี่ยวข้องกับบริษัท IQVIA Asia Pacific	19

บทนำ

ในประเทศไทย โรคหัวใจและหลอดเลือด (Cardiovascular Disease: CVD) เป็นสาเหตุหลักของการเสียชีวิตและความพิการตลอดช่วง 10 ปีที่ผ่านมา โดยมีโรคหัวใจและหลอดเลือดจากภาวะหลอดเลือดแดงแข็ง (Artherosclerotic CVD: ASCVD) อันประกอบด้วยโรคหลอดเลือดสมอง (Stroke) และโรคหัวใจขาดเลือด (Ischaemic Heart Disease: IHD) เป็นอาการที่พบบ่อยที่สุดในหมู่โรคหัวใจและหลอดเลือด¹ และควบคู่ไปกับภาระมากมายที่เกิดจากโรคดังกล่าว งบประมาณใช้จ่ายด้านสาธารณสุขของประเทศไทย ซึ่งมีมูลค่ารวมหนึ่งหมื่นเก้าพันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2562 ถูกจัดสรรไว้กับการป้องกันและรักษาโรค CVD มากที่สุด² ถึงแม้ว่าค่าใช้จ่ายด้านการดูแลสุขภาพต่อคนในประเทศไทยนั้นสูงกว่าประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia: SEA) (276 ดอลลาร์สหรัฐ ในประเทศไทย เทียบกับ 152 ดอลลาร์สหรัฐ ในประเทศเวียดนาม และ 112 ดอลลาร์สหรัฐ ในประเทศอินโดนีเซีย เมื่อปีพ.ศ. 2561) แต่ก็ยังนับว่าต่ำกว่าค่าใช้จ่ายต่อหัวในกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมหลักในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (Asia Pacific: APAC) เช่น ประเทศญี่ปุ่น และเกาหลีใต้³ ในทำนองเดียวกัน ค่าใช้จ่ายต่อจำนวนปีสุขภาพ (Disability-adjusted life-year: DALY) ที่เสียไปเนื่องจากโรคหัวใจและหลอดเลือดในปีพ.ศ. 2562 ในประเทศไทยมีมูลค่าสูงสุด (109 ดอลลาร์สหรัฐ) เมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่ก็ยังคงเทียบไม่ได้กับประเทศอุตสาหกรรมหลักอื่น ๆ (491 ดอลลาร์สหรัฐ ในประเทศออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และไต้หวัน)⁴ นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับโรคหัวใจและหลอดเลือดในประเทศไทยยังอาจตกเป็นรองการใช้จ่ายในการรักษาโรคมะเร็งที่กำลังเพิ่มขึ้นในขนาดอันใกล้ ซึ่งสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับประเทศอุตสาหกรรมหลักอื่น ๆ ในทวีปเอเชีย

แม้ว่าผู้กำหนดนโยบายในประเทศไทยได้ตอบสนองต่อภาระโรคที่กำลังเพิ่มสูงขึ้นด้วยการริเริ่มหลายโครงการเพื่อลดความเสี่ยงของโรคหัวใจและหลอดเลือด⁵ แต่ก็ยังมีความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายและแผนดำเนินการของรัฐบาลในการจัดการปัจจัยเสี่ยงของโรคหัวใจและหลอดเลือดอยู่ ซึ่งเป็นประเด็นที่มีความสำคัญเป็นพิเศษต่อภาวะไขมันในเลือดสูงซึ่งมีอัตราการเกิดของโรคที่เพิ่มขึ้นเร็วที่สุดในบรรดาปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญทั้งหมดในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา⁶

หากไม่ดำเนินการแก้ไขทันที คาดว่าภาระโรคหัวใจและหลอดเลือดมีแต่จะเพิ่มขึ้นเนื่องจากประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีสัดส่วนของผู้สูงวัยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (South East Asia: SEA)⁷ เอกสารเสนอข้อมูลและคำแนะนำฉบับนี้จะสำรวจปัญหาที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขที่เกี่ยวข้องกับภาระโรคหัวใจและหลอดเลือดที่กำลังเพิ่มสูงขึ้นในประเทศไทย รวมทั้งนำเสนอกลยุทธ์สำหรับการจัดการปัญหาเหล่านี้ เช่น โครงการเฉพาะสำหรับโรคหัวใจและหลอดเลือด การเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลรักษา และการเข้าถึงยารักษาใหม่ ๆ ที่สามารถออกฤทธิ์ได้นาน

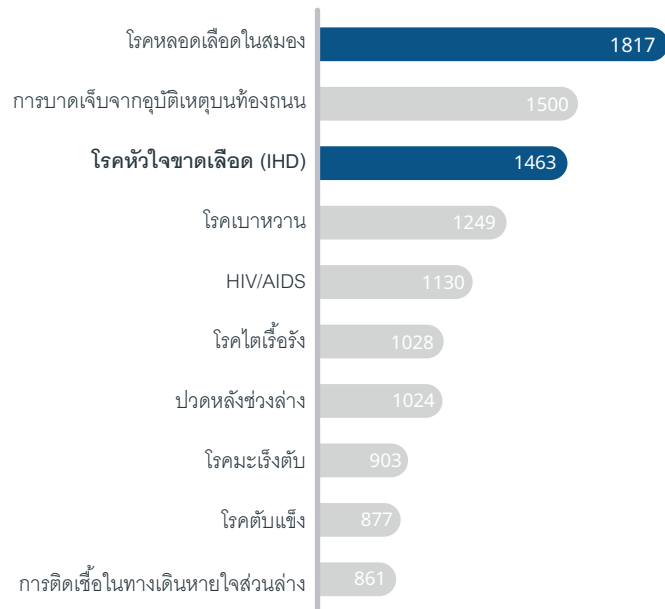
รัฐบาลจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน เนื่องจากภาระทางการแพทย์และทางเศรษฐกิจอันเป็นผลจากโรคหัวใจและหลอดเลือดในประเทศไทยจะเพิ่มขึ้นอย่างน่าตกใจในไม่ช้า

สถานการณ์ของโรคในปัจจุบันเป็นอย่างไร

โรคหัวใจและหลอดเลือด (Cardiovascular disease: CVD) เป็นกลุ่มโรคที่เกี่ยวข้องกับหลอดเลือดแดงที่หัวใจ เช่น โรคหัวใจขาดเลือด (Ischaemic Heart Disease: IHD) และโรคหลอดเลือดที่สมอง เช่น โรคหลอดเลือดสมอง (Stroke) ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีประชากรผู้ป่วยด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือดเพิ่มขึ้น ซึ่งมีสาเหตุหลักจากภาวะหลอดเลือดแดงแข็งคิดเป็น 62% ของผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือด¹ ด้วยความชุกของโรคหัวใจและหลอดเลือดที่ 8.4% ประเทศไทยมีประชากรผู้ป่วยด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือดมากกว่าประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ความชุกที่ 7.3% ในประเทศสิงคโปร์และ 6.5% ในประเทศมาเลเซีย)¹

โรคหลอดเลือดสมองและโรคหัวใจขาดเลือด เป็นสาเหตุหลักของการเสียชีวิตและภาวะทุพพลภาพตลอดช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ในปีพ.ศ. 2562 โรคหลอดเลือดสมองชนิดสมองขาดเลือดและโรคหัวใจขาดเลือดเป็นสาเหตุของจำนวนปีสุขภาวะที่สูญเสียไป (DALY) คิดเป็น 1,463 ปี และ 1,817 ปีต่อประชากร 100,000 คน ตามลำดับ (ภาพที่ 1)¹ และภาวะโรคหัวใจและหลอดเลือดที่มีมากยิ่งมาพร้อมกับค่าใช้จ่ายที่สูงอีกด้วย โดยประมาณการว่าการพักรักษาตัวในโรงพยาบาลเนื่องจากโรคหัวใจและหลอดเลือด (โรคหัวใจขาดเลือด โรคหลอดเลือดสมอง และอื่น ๆ) ทำให้ผู้ป่วยชาวไทยต้องเสียค่าใช้จ่าย 215 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี⁸

ภาพที่ 1 โรคหัวใจและหลอดเลือดเป็นสาเหตุสำคัญของการเสียชีวิตและภาวะทุพพลภาพจำนวนมากในประเทศไทย

HIV/AIDS (ไวรัสที่ก่อให้เกิดโรคมุ้มน้กับบพร่องในมนุษย์/กลุ่มอาการภูมิคุ้มกันบพร่องจากการติดเชื้อไวรัส)
ที่มา: Institute for Health Metrics and Evaluation – Thailand.
Available from: <http://www.healthdata.org/thailand>

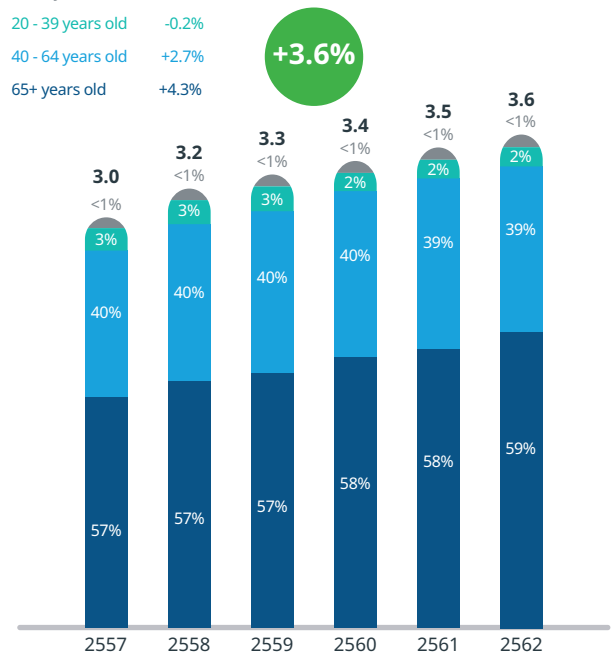
สิ่งที่เห็นได้ชัดคือผู้ป่วยที่เป็น ASCVD ในประเทศไทยส่วนใหญ่อายุมากกว่า 65 ปี (ภาพที่ 2) โดยมีผู้ป่วย 3 ใน 5 คนอยู่ในกลุ่มอายุนี้นอกจากนี้ ASCVD ยังเป็นสาเหตุหลักของการสูญเสียปีสุขภาวะ (DALY) ในกลุ่มประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทยอีกด้วย ในปีพ.ศ. 2562 โรคหลอดเลือดสมองและโรคหัวใจขาดเลือดเป็น 2 สาเหตุหลักของการเสียชีวิตและภาวะทุพพลภาพในกลุ่มผู้สูงอายุมากกว่า 65 ปี โดยมี DALY อยู่ที่ 11,040 และ 10,179 ปีต่อจำนวนประชากร 100,000 คนตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าประเทศอุตสาหกรรมหลักในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกบางประเทศ เช่น เกาหลีใต้ และได้หวัน¹ ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่กำลังมีการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็วที่สุดในภูมิภาคนี้⁷ และมีแนวโน้มว่าภายในปีพ.ศ. 2583 ประเทศไทยจะมีประชากรที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไปถึง 17 ล้านคน ซึ่งมากกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนประชากรทั้งหมด⁹ และเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในสัดส่วนประชากรที่รวดเร็วนี้ จึงทำให้สัดส่วนผู้ป่วย ASCVD ซึ่งอยู่ในกลุ่มสูงวัยยิ่งสูงขึ้นตามไปด้วย และผลที่ตามมาคือภาระโรคที่เพิ่มขึ้นอย่างมหาศาล

ภาพที่ 2 ภาระโรคหัวใจและหลอดเลือดจากภาวะหลอดเลือดแดงแข็งอยู่ในระดับสูงสุดในกลุ่มประชากรสูงอายุในประเทศไทย

จำนวนผู้ป่วย ASCVD ในประเทศไทยโดยประมาณ แบ่งตามช่วงวัย (หน่วยล้านคน, 2557-2562)

CAGR 2557-2562

0 - 19 years old	-1.7%
20 - 39 years old	-0.2%
40 - 64 years old	+2.7%
65+ years old	+4.3%

CAGR (อัตราการเติบโตต่อปีแบบทบต้น)

ที่มา: สถาบัน Institute for Health Metrics and Evaluation – ประเทศไทย สามารถดูได้ที่: <http://www.healthdata.org/thailand>

ข้อมูลนี้แสดงให้เห็นถึงภาระโรค ASCVD ที่เพิ่มขึ้นอย่างมากในประเทศไทย ซึ่งยิ่งทวีคูณขึ้นจากกลุ่มประชากรผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นทางภาครัฐจึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างรวดเร็วและครอบคลุมยิ่งขึ้น เพื่อทำความเข้าใจถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับ ASCVD และระบุแนวทางแก้ไขปัญหามุ่งเน้นการจัดการกับภาระโรคที่กำลังเพิ่มขึ้นนี้

ASCVD เป็นภัยคุกคามทางสุขภาพอันดับหนึ่งในประเทศไทยและเป็นสาเหตุของการสูญเสียปีสุขภาวะในระดับที่สูงในกลุ่มประชากรผู้สูงอายุ เนื่องจากประเทศไทยกำลังเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็วที่สุดในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ภาระโรคนี้จึงมีแต่จะเพิ่มมากขึ้นหากไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหาทันที

ความต้องการหลักที่ยังไม่ถูกเติมเต็มมีอะไรบ้าง

รัฐบาลไทยได้ตั้งเป้าหมายเพื่อลดความเสี่ยงของการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคไม่ติดต่อ (Non-communicable disease: NCD) ที่สำคัญ 4 โรค ได้แก่ โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคมะเร็ง โรคเบาหวาน และโรคระบบทางเดินหายใจเรื้อรัง โดยตั้งเป้าให้ลดลง 25% ภายในปีพ.ศ. 2568¹ อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรเนื่องจากโรคหัวใจและหลอดเลือดยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง¹ อาการป่วยจาก CVD ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากปัจจัยเสี่ยงที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ เช่น ภาวะไขมันในเลือดสูง ความดันโลหิตสูง และเบาหวาน¹⁰ เมื่อเล็งเห็นแล้วว่าปัจจัยเสี่ยงเหล่านี้เป็นสาเหตุหลักของการเกิดอุบัติการณ์ทางหัวใจและหลอดเลือด (Cardiovascular: CV) ครั้งแรก การปรับเปลี่ยนปัจจัยเสี่ยงเหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่จะต้องพิจารณาเป็นสำคัญเพื่อลดการเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องกับโรคหัวใจและหลอดเลือด¹⁰

ทั้งนี้ ประเทศไทยยังควรปรับปรุงการจัดการปัจจัยเสี่ยงของโรค CVD ตลอดระยะเวลาการรักษาผู้ป่วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การดูแลภาวะไขมันในเลือดสูง ซึ่งพบว่ามีความชุกสูงขึ้นจาก 16.4% เป็น 23.5% ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา⁶ กระทรวงสาธารณสุขของประเทศไทย

ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ด้านสาธารณสุขระดับชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) และแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อระดับชาติ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ การส่งเสริมความร่วมมือกัน และการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเพื่อลดภาระของโรคไม่ติดต่อที่สามารถหลีกเลี่ยงได้¹¹ แม้จะมีการกล่าวถึงโรคหัวใจและหลอดเลือดไว้ในโมเดล 5x4x5 แต่ในการดำเนินการตามแผนดังกล่าวยังคงมุ่งเน้นเพียงการจัดการภาวะความดันโลหิตสูงและโรคเบาหวานเป็นหลักเท่านั้น⁵ ความต้องการที่สำคัญซึ่งยังไม่ถูกเติมเต็มที่นำมากล่าวถึงในที่นี่สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มดังต่อไปนี้: การตระหนักรู้ วิถีชีวิตและการป้องกัน; การคัดกรองและการวินิจฉัย; และการรักษา และความต้องการในการดูแลรักษา (ภาพที่ 3)

การตระหนักรู้ วิถีชีวิต และการป้องกัน

แนวทางเสริมในการป้องกันโรคหัวใจและหลอดเลือดมีเป้าหมายอยู่ที่การป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติการณ์โรคหัวใจและหลอดเลือดเป็นครั้งที่สองในผู้ที่เคยมีภาวะหัวใจวายหรือโรคหลอดเลือดสมอง โดยปฏิบัติตามคำแนะนำการใช้ยา เลิกบุหรี่ ออกกำลังกาย หรือปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต ในขณะที่แนวทางหลักในการป้องกันจะหมายถึงขั้นตอนการปฏิบัติในการป้องกันผู้ป่วยที่มีปัจจัยเสี่ยงต่อโรคหัวใจและหลอดเลือด เช่น ภาวะคอเลสเตอรอลในเลือดสูง ไม่ให้เกิดอุบัติการณ์เกี่ยวกับโรคหัวใจและหลอดเลือดครั้งแรก แนวทางป้องกันหลักมุ่งเน้นที่การควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อโรคหัวใจและหลอดเลือดด้วยการจัดการวิถีชีวิต และการรับประทานยา หากจำเป็น¹²

ในประเทศไทยมีการกำหนดนโยบายมากมายสำหรับการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อโรคหัวใจและหลอดเลือด รวมถึงการเรียกเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับเครื่องดื่มที่มีน้ำตาล เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และบุหรี่ และการส่งเสริมการตระหนักรู้และการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตเพื่อลดการบริโภคแอลกอฮอล์ เกลือ และน้ำตาล⁵ เมื่อไม่นานมานี้ หน่วยงานกำกับดูแลในประเทศไทยได้มีคำสั่งห้ามใช้ไขมันทรานส์สังเคราะห์ ซึ่งเป็นสารที่ถูกบ่งชี้ว่าเป็นสาเหตุของการเกิดโรคหลอดเลือดสมองและโรคหัวใจขาดเลือด ซึ่งถือเป็นประเทศแรกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้ดำเนินการดังกล่าว คำสั่งนี้ห้ามการผลิต นำเข้า และขายน้ำมันที่ผ่านการเติมไฮโดรเจเนชันบางส่วน รวมทั้งอาหารใด ๆ ที่มีน้ำมันประเภทดังกล่าวผสมอยู่¹³ แม้จะมีความพยายามเหล่านี้ การรณรงค์ส่งเสริมสุขภาพระดับชาติก็ยังไม่ชัดเจน เน้นย้ำถึงภาวะไขมันในเลือดสูง และการส่งเสริมการตระหนักรู้ในสังคมวงกว้างถึงภัยและการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตเพื่อการควบคุมภาวะไขมันในเลือดสูงยังคงอยู่ในระดับที่ต่ำ

ภาพที่ 3 สรุปความต้องการที่สำคัญซึ่งยังไม่ได้รับการตอบสนองในประเทศไทย

การคัดกรองและวินิจฉัย

โครงการรณรงค์เพื่อการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตแบบครอบคลุมเพื่อส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างมีสุขภาพดีและการตระหนักรู้เรื่องปัจจัยเสี่ยงต่อโรคหัวใจและหลอดเลือดในประเทศไทย ได้นำไปสู่อัตราการวินิจฉัยปัจจัยเสี่ยงซึ่งปรับเปลี่ยนได้ (ภาวะความดันโลหิตสูงและไขมันในเลือดสูง) ที่ดีขึ้นในปี.ศ. 2557 เมื่อเทียบกับปี.ศ. 2547⁶ แต่ถึงกระนั้น อัตราการวินิจฉัยภาวะไขมันในเลือดสูงยังคงอยู่ในระดับต่ำ (37.5%) เมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเดียวกัน (ภาพที่ 4)¹⁴⁻¹⁶ และเมื่อเทียบกับปัจจัยเสี่ยงอื่น เช่น โรคเบาหวาน (69.4%) และภาวะความดันโลหิตสูง (51.2%) อัตราการวินิจฉัยที่สำคัญสำหรับภาวะไขมันในเลือดสูงอาจเป็นผลจากการไม่กำหนดเป้าหมายความชุกและอัตราการวินิจฉัย และขาดระบบคัดกรองหรือเฝ้าระวังโรค⁶ นอกจากนี้การขาดแคลนโครงการที่มีเป้าหมายเฉพาะสำหรับภาวะไขมันในเลือดสูงอาจส่งผลให้ประชาชนทั่วไปมองว่าการควบคุมระดับคอเลสเตอรอล หรือคอเลสเตอรอลชนิดไลโปโปรตีน ความหนาแน่นต่ำ (Low-density lipoprotein cholesterol: LDL-C) มีความสำคัญน้อยกว่าการควบคุมระดับความดันโลหิตหรือระดับน้ำตาลในเลือด

“ความจำเป็นซึ่งยังไม่ได้รับการตอบสนองประการสำคัญในการจัดการโรคหัวใจและหลอดเลือด อยู่ในขั้นตอนก่อนการวินิจฉัย เนื่องจากการตระหนักรู้ถึงโรคในสาธารณชนทั่วไปยังอยู่ในระดับต่ำ”

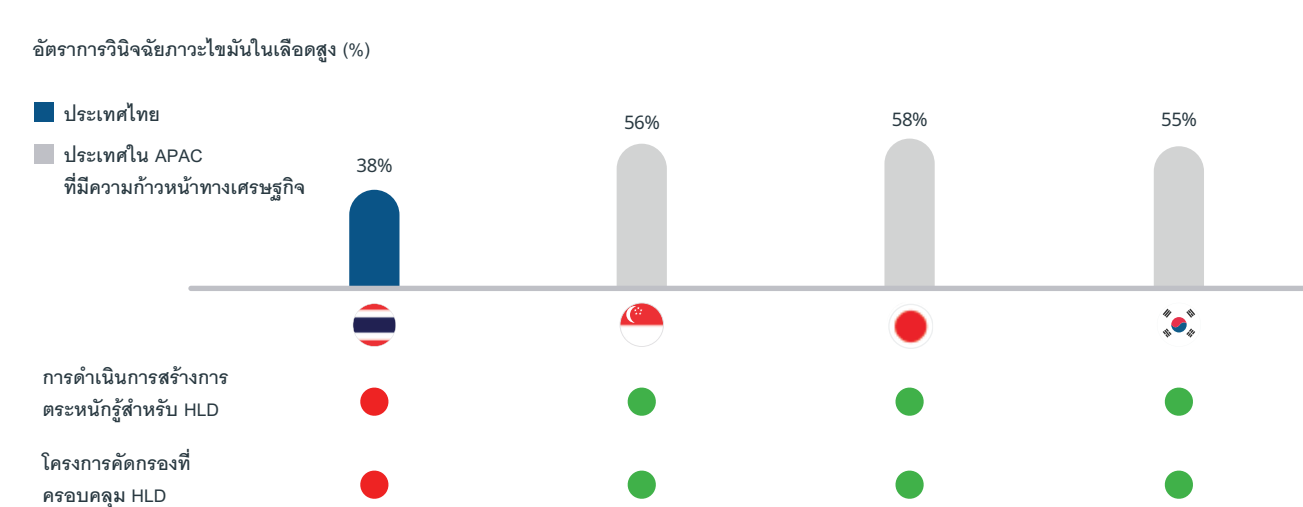
– ผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมยาในประเทศไทย

การรักษาและความต่อเนื่องในการดูแลรักษา

ความแตกต่างระหว่างปัจจัยเสี่ยงของโรคหัวใจและหลอดเลือดยังคงพบได้หลังการวินิจฉัยจากการสำรวจสุขภาพประชากรในประเทศไทย (National Health Examination Survey: NHES) ครั้งที่ 6 พบว่าภาวะไขมันในเลือดสูงมีอัตราการเริ่มให้การรักษาต่ำสุด (31.9%) เมื่อเทียบกับโรคเบาหวาน (55.5%) และภาวะความดันโลหิตสูง (47.6%)⁶ อัตราการเริ่มให้การรักษาที่มีความใกล้เคียงกันระหว่างโปรแกรมประกันสุขภาพ 3 โปรแกรมในประเทศไทย ได้แก่ สิทธิสวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการ (Civil Servant Medical Benefit Scheme: CSMBMS) สิทธิประกันสุขภาพถ้วนหน้า (Universal Coverage Scheme: UCS) และสิทธิประกันสังคม (Society Security Scheme: SSS) ข้อมูลที่ได้จาก 25 ศูนย์ทั่วประเทศไทยบ่งชี้ว่า ถึงแม้ผู้ป่วยส่วนใหญ่ที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็น ASCVD หรือมีปัจจัยเสี่ยงหลายประการต่อการเกิดโรค ASCVD จะได้รับการรักษาตามคำแนะนำที่กำหนดไว้ในเวชปฏิบัติ แต่การรักษาปัจจัยเสี่ยงต่อ ASCVD ที่น้อยกว่าจำเป็นยังคงอยู่ในอัตราที่สูงที่ 35.8%, 45.3% และ 59.0% สำหรับภาวะความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน และภาวะไขมันในเลือดสูง ตามลำดับ¹⁷

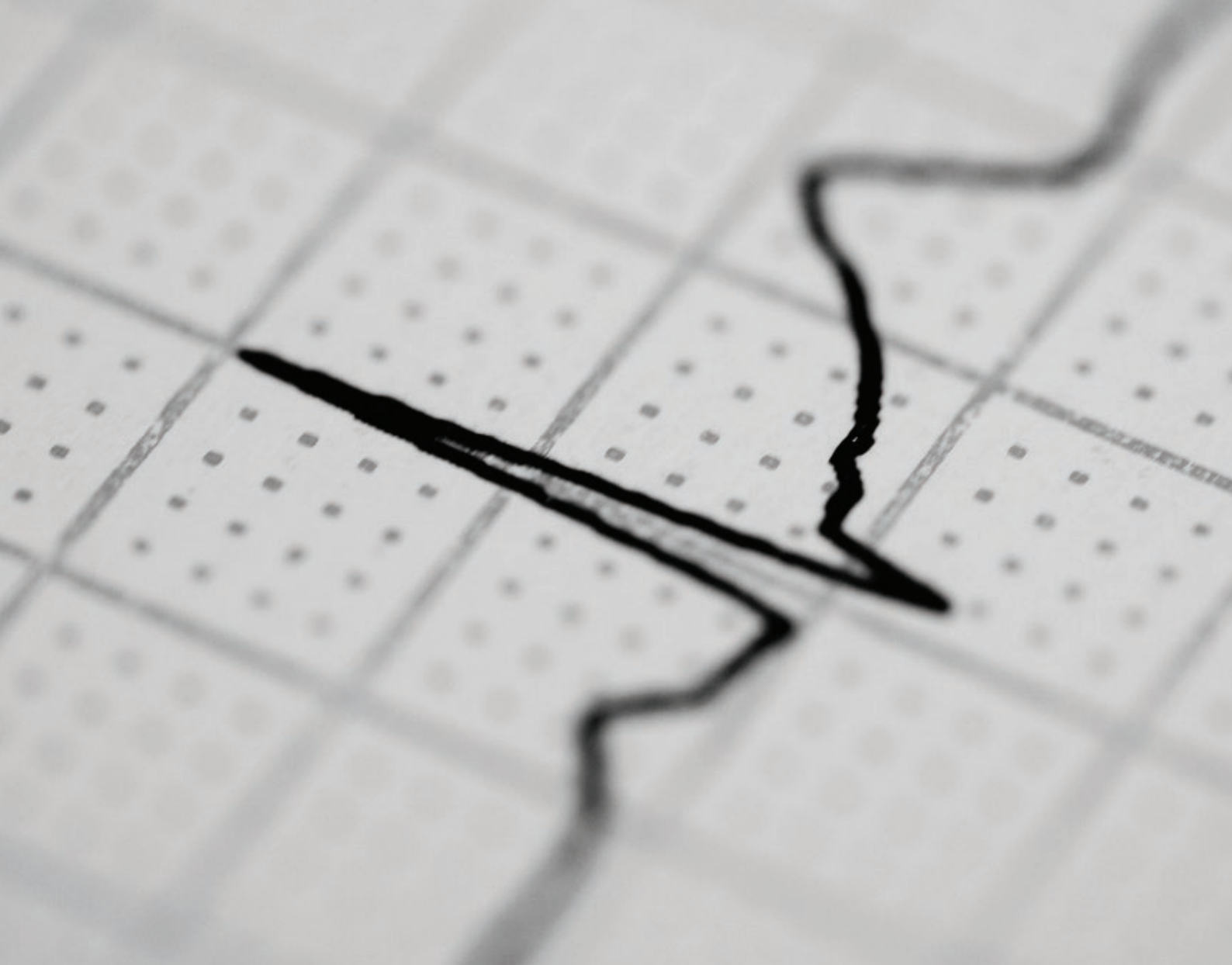
ปัจจัยที่เป็นไปได้หลายประการอาจเป็นสาเหตุของการควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อโรคหัวใจและหลอดเลือดในประเทศไทยที่ต่ำกว่าระดับที่เหมาะสม การไม่ตระหนักรู้ว่าภาวะไขมันในเลือดสูงเป็นโรคภัยร้ายแรงชนิดหนึ่งนั้นได้นำไปสู่เกณฑ์การวินิจฉัยโรคที่สูงเกินไปและความล่าช้าในส่วนของบุคลากรทางการแพทย์ในการกำหนดหรือปรับแผนการรักษา การขาดการตระหนักรู้ถึงความรุนแรงของภาวะไขมันในเลือดสูง, การรับรู้ถึงประโยชน์ของการรักษาที่จัดอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีอาการทางหัวใจและหลอดเลือด, ความกังวลเรื่องอาการไม่พึงประสงค์จากยา, การไม่ปฏิบัติตามกระบวนการรักษา, และการขาดความรู้เกี่ยวกับผลของการได้รับการรักษาที่ไม่เพียงพอ ล้วนอาจส่งผลให้การควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อโรคหัวใจและหลอดเลือดอยู่ในระดับต่ำกว่าที่ควร¹⁷

ภาพที่ 4 อัตราการวินิจฉัยปัจจัยเสี่ยงโรคหลอดเลือดหัวใจ ระดับสูงในประเทศที่มีโครงการตระหนักรู้และการคัดกรองซึ่งเน้นภาวะไขมันในเลือดสูง

HLD (ภาวะไขมันในเลือดสูง)

ที่มา: Man REK et al. Popul Health Metrics 2019;17, Opoku S et al. Sci Rep 2021;11:10056, Korea National Health Survey.

“โดยทั่วไปแล้วผู้ป่วยมักมีความลังเลใจในการเริ่มการรักษา เนื่องจากพวกเขามองว่าภาวะไขมันในเลือดสูงมีความเสี่ยง น้อยกว่าโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง อันอาจเป็นผลมาจากการขาดการตระหนักรู้ นอกจากนี้ ภาวะไขมันในเลือดสูงก็ตรวจเก็บข้อมูลได้ยากกว่าโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง”

– ผู้นำทางความคิด นำทางความคิดคนสำคัญ
(Key opinion leader)
จากโรงพยาบาลชั้นนำในประเทศไทย

แม้ว่าประเทศไทยมีโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้ามาเกือบ 20 ปี แต่การสำรวจระดับชาติเมื่อไม่นานมานี้ พบว่า มีผู้ป่วยด้วยภาวะไขมันในเลือดสูง (ค่าคอเลสเตอรอลรวม ≥ 240 มก./เดซิลิตร) เพียง 26.5% ที่บรรลุเป้าหมายการควบคุมระดับไขมัน^{6,18} อัตราการควบคุมภาวะไขมันในเลือดสูงในผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงสูงซึ่งจัดว่าอยู่ในระดับต่ำนั้นอาจเป็นผลมาจากความลังเลของบุคลากรทางการแพทย์ที่จะปรับหรือเพิ่มขนาดยาเพื่อลดระดับ LDL-C และการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งในการรักษาอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงความไม่เต็มใจของผู้ป่วยที่จะเริ่มการรักษา ดุลยพินิจของแพทย์ที่เลือกใช้ยาที่มีฤทธิ์น้อยในการรักษาลำดับแรก รวมถึงการปฏิบัติตามแนวทางการรักษาแบบเก่า ล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการควบคุมภาวะไขมันในเลือดสูง¹⁷

“แม้ว่าในอดีตแพทย์เฉพาะทางด้านโรคหัวใจและด้านต่อมไร้ท่อจะไม่ค่อยอยากใช้ ยากลุ่มสแตตินที่มีความเข้มข้นสูง แต่ปัจจุบันมีการยอมรับมากขึ้น และมีการใช้ยากลุ่มสแตตินความเข้มข้นสูงเพื่อให้สามารถควบคุมระดับ LDL-C ได้ตามเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม อัตราการควบคุมภาวะไขมันในเลือดสูงในกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงยังคงอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำในประเทศไทย”

— ผู้นำทางความคิดคนสำคัญ (Key opinion leader)
จากโรงพยาบาลชั้นนำในประเทศไทย

ปัจจัยสำคัญอีกประการที่ส่งผลให้มีการควบคุมระดับ LDL-C ได้ไม่ดี คือการเข้าถึงวิวัฒนาการด้านการรักษาใหม่ๆ ได้น้อยในกลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือด และแนวทางเวชปฏิบัติการรักษาภาวะไขมันผิดปกติของภาควิทยาศาสตร์อายุรแพทย์แห่งประเทศไทยซึ่งตีพิมพ์เมื่อปี พ.ศ. 2559 นั้นล้าสมัยแล้ว แนวทางปฏิบัติดังกล่าวไม่ได้รวมยารชนิดใหม่ที่ใช้เพื่อลดระดับ LDL-C ในผู้ป่วยที่เป็น ASCVD ซึ่งยานี้เป็นตัวเลือกใหม่ที่สำคัญตามคำแนะนำในแนวทางการรักษาระดับสากล^{19,20} คำแนะนำในแนวทางการรักษาที่แตกต่างกันนี้อาจช่วยอธิบายถึงอัตราการบรรลุเป้าหมาย LDL-C ในระดับต่ำ ในกลุ่มผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือด เนื่องจากบุคลากรทางแพทย์ไม่เลือกแนวทางรักษาอื่นที่นอกเหนือจากยาที่มีอยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ (National List of Essential Medicines: NLEM) ซึ่งมียากลุ่มสแตตินเป็นยาหลัก

“หากผู้ป่วยไม่สามารถควบคุมระดับไขมันของตนได้ด้วยสแตติน แพทย์ก็ไม่มีทางเลือกอื่นที่จะใช้ในการรักษาได้ เนื่องจากเป็นยาที่อยู่นอกบัญชียาหลักแห่งชาติ และผู้ป่วยส่วนใหญ่ไม่สามารถนำไปขอเบิกเงินคืนได้”

— ผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมยาในประเทศไทย

นอกจากนี้เกณฑ์การเบิกจ่ายที่เข้มงวดสำหรับยาใหม่ยังเป็นอุปสรรคต่อการนำยาเหล่านี้เข้าสู่ตลาด ในประเทศไทยอีกด้วย ยาเหล่านี้จะสามารถเบิกจ่ายได้ด้วยสิทธิสวัสดิการข้าราชการเท่านั้น ซึ่งครอบคลุม เพียงแค่ 5-10% ของประชากรไทย ซึ่งทำให้ผู้ป่วยส่วนใหญ่ต้องจ่ายเงินเองเพื่อรับการรักษาภาวะไขมันในเลือดสูงที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดภาระทางการเงินอย่างมากสำหรับผู้ป่วย²¹ นอกจากนี้ประเด็นปัญหานี้แล้ว ยังมีประเด็นเกี่ยวกับการใช้จ่ายด้านยารักษาในประเทศไทยนั้น ซึ่งถึงแม้ว่าจะสูงกว่าประเทศอื่นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่ในปัจจุบันก็มุ่งเน้นไปที่การรักษาโรคอื่นๆ เช่น เบาหวานหรือโรคความดันโลหิตสูงมากกว่าการรักษาภาวะไขมันในเลือดสูง²¹ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรพิจารณาเพิ่มการใช้จ่ายงบประมาณในการรักษาภาวะไขมันในเลือดสูงเพื่อสะท้อนถึงภาระของโรคที่แท้จริง รวมทั้งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาสำหรับผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือด

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความต่อเนื่องในการดูแลรักษานั้น ผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือดซึ่งมีภาวะไขมันในเลือดสูง โดยเฉพาะผู้ที่ใช้ชีวิตอยู่ในเขตเมือง มีอัตราการปฏิบัติตามแนวทางการรักษาและความต่อเนื่องในการดูแลรักษาดีพอสมควร (70-80%) อย่างไรก็ตาม การขาดระบบลงทะเบียนผู้ป่วยระดับประเทศเพื่อการติดตามปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค ASCVD นั้น แสดงให้เห็นถึงการขาดระบบการเฝ้าระวังสำหรับการดูแลรักษาต่อเนื่องในประเทศไทย²² ซึ่งประเด็นนี้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับโรคให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในบรรดาผู้ใช้ชีวิตในพื้นที่ชนบท และจำเป็นต้องเน้นย้ำถึงความสำคัญของการพบแพทย์เพื่อติดตามผลการรักษา เพื่อจัดการปัจจัยเสี่ยงและใช้ยาที่มีการออกฤทธิ์ระยะยาว เพื่อให้ได้ผลการรักษาที่ดีที่สุด

“อัตราการปฏิบัติตามแนวทางการรักษา และคงความต่อเนื่องในการรักษาอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันสำหรับปัจจัยเสี่ยงหลักทั้งสามประการ แต่อยู่ในระดับที่สูงกว่าในผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงสูงมากต่อภาวะไขมันในเลือดสูง เนื่องจากพวกเขาตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการโรคที่ตนเองเป็นมากกว่า อย่างไรก็ตาม สถิติเหล่านี้ อาจอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าในพื้นที่นอกกรุงเทพฯ เนื่องจากปัญหาด้านการรู้หนังสือของผู้ป่วย”

— แพทย์เฉพาะทางด้านโรคหัวใจในโรงพยาบาลชั้นนำของประเทศไทย

ภาพที่ 5 บทสรุปข้อเสนอแนวทางการแก้ปัญหาและแผนงานเพื่อการจัดการโรคหลอดเลือดหัวใจ

ณ ปัจจุบันได้มีการทำอะไรไปแล้วบ้าง

นอกเหนือจากการโครงการที่ได้กล่าวถึงไปก่อนหน้านี้ หน่วยงานของไทยได้ดำเนินการหลายขั้นตอน เพื่อเพิ่มอัตราการวินิจฉัยโรคหัวใจและหลอดเลือดในระยะเริ่มต้นและเพื่อเพิ่มสัดส่วนผู้ป่วยที่บรรลุเป้าหมายในการรักษาโรคหัวใจและหลอดเลือด ในปีพ.ศ. 2563 และ 2564 กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดทำเครื่องมือสำหรับให้ความรู้ที่เรียกว่า “รู้ตัวเลข รู้ความเสี่ยง” (“Know your numbers, know your risks”) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองเกี่ยวกับความเสี่ยงต่อการเป็นโรคเบาหวาน โรคหลอดเลือดสมอง และโรคหัวใจขาดเลือดของผู้ป่วย โดยใช้คะแนนความเสี่ยงต่อโรคหัวใจและหลอดเลือดของประเทศไทย โครงการนี้ยังให้คำอ้างอิงสำหรับเป้าหมายดัชนี

มวลกาย เส้นรอบเอว ความดันโลหิต และค่าระดับน้ำตาลและไขมันในเลือดด้วย นอกจากนี้ราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทยยังได้ออก “นโยบายการสร้างสุขภาพภาวะในที่ทำงาน” (“Healthy Workplace Policy”) เพื่อเสริมสร้างสุขภาพและสุขภาพที่ดีในสถานที่ทำงานซึ่งครอบคลุมถึงการออกกำลังกายและโภชนาการ

ปีนี้ รัฐบาลได้ริเริ่มแนวทางใหม่ ๆ หลายแนวทางสำหรับการเฝ้าติดตามและประเมินโรคหัวใจและหลอดเลือด ซึ่งรวมถึงแอปพลิเคชันไทยสุขภาพ (“ThaiSook”) สำหรับการติดตามตัวเลขบ่งชี้สุขภาพทางหัวใจและหลอดเลือดของผู้ป่วย และมอบหมายผู้ดูแลแนะนำเพื่อให้คำปรึกษาด้านวิถีชีวิตแก่ผู้ป่วย โดยมีโครงการฝึกอบรมผู้นำด้านสุขภาพในสถานที่ทำงาน รวมทั้งโครงการริเริ่มการควบคุมน้ำหนักที่มีแผนดำเนินการทั่วประเทศในปีพ.ศ. 2566

กรณีศึกษา 1: ชุมชนผู้สร้างชาติที่มีสุขภาพดีในประเทศมาเลเซีย (Healthy Community of Nation Builders in Malaysia, KOSPEN)²³

KOSPEN เป็นโครงการโดยรัฐบาลมาเลเซียเพื่อการแก้ปัญหาโรคไม่ติดต่อ เพื่อส่งเสริมให้ชาวมาเลเซียนำวิถีชีวิตเพื่อสุขภาพที่ดีมาปรับใช้และปฏิบัติเพื่อลดจำนวนผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อ โครงการดังกล่าวมุ่งเน้นที่ภาวะความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน และการควบคุมน้ำหนัก รวมทั้งการคัดกรองและส่งต่อเพื่อตรวจหาโรคตั้งแต่ระยะเริ่มต้น กิจกรรมในโครงการนี้ส่งเสริมให้รับประทานอาหารเช้าสุขภาพ (โดยการลดการบริโภค เกลือและน้ำตาล) การใช้ชีวิตให้มีการเคลื่อนไหวร่างกายอยู่เสมอ และการเลิกสูบบุหรี่ ร่วมกับการให้ความรู้ด้านสุขภาพ และการตรวจวัดและคัด

กรองในเรื่องของความดันโลหิต น้ำตาลในเลือด และดัชนีมวลกาย จนถึงปัจจุบันมีการจัดตั้งที่ทำการสาขามากกว่า 6,000 แห่งที่มีอาสาสมัครผู้ผ่านการฝึกอบรมเข้า ดำเนินโครงการ 40,000 คน ในการประเมินผลโครงการเมื่อไม่นานมานี้ พบว่าประชากร 66% รู้จัก KOSPEN และผู้ใหญ่ที่มีความเสี่ยงสูง 750,000 คนได้ผ่านการคัดกรองและส่งต่อเพื่อการวินิจฉัยเพิ่มเติม

แนวทางแก้ไขปัญหาคืออื่น ๆ มีอะไรบ้าง

แม้จะมีความพยายามต่าง ๆ จากหน่วยงานของไทยในการลดภาระจากโรค ASCVD แต่ยังคงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ครอบคลุมมากขึ้นในการจัดการปัญหาโรคดังกล่าว และความต้องการซึ่งยังไม่ได้รับการตอบสนองตลอดเส้นทางของการรักษาของผู้ป่วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับภาวะไขมันในเลือดสูง แนวทางแก้ไขปัญหาคือจะกล่าวถึงต่อจากนี้อาจช่วยส่งเสริมและปรับปรุงการจัดการโรคและความต่อเนื่องในการดูแลรักษา ซึ่งจะช่วยให้ผลการรักษาสำหรับผู้ที่มีภาวะไขมันในเลือดสูงดีขึ้นในที่สุด (ภาพที่ 5)

การตระหนักรู้วิถีชีวิต และการป้องกัน

เพื่อกระตุ้นความกระตือรือร้น การให้ความสำคัญ และการตระหนักรู้ในเรื่องภาวะไขมันในประชากรทั่วไป รัฐบาลสามารถพิจารณาโครงการที่มีเป้าหมายเฉพาะในการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ป่วยปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตตั้งแต่นั้นๆ (กรณีศึกษา 1) โดยมีเป้าหมายเพื่อป้องกันหรือชะลอการเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือด และปรับปรุงการจัดการโรคในระยะ

ยาว นอกจากนี้รัฐบาลยังสามารถศึกษาการร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐและเอกชนในประเทศอื่น (กรณีศึกษา 2) และพิจารณาการประยุกต์โครงการที่คล้ายคลึงกัน โดยปรับให้เข้ากับบริบทของโรคหัวใจและหลอดเลือดในประเทศไทย

การคัดกรองและการวินิจฉัย

ภายใต้นโยบายควบคุมโรคไม่ติดต่อของประเทศไทยในปัจจุบัน ควรต้องมีภาระหนักและจัดการกับปัญหาการพลาดโอกาสในการตรวจคัดกรองระดับไขมัน รัฐบาลสามารถพิจารณาดำเนินการโครงการคัดกรองในชุมชน คล้ายกับโครงการที่ได้ดำเนินการสำหรับโรคความดันโลหิตสูง (กรณีศึกษา 3) นอกจากนี้ รัฐบาลยังจำเป็นต้องพิจารณาขยายโครงการตรวจคัดกรองเพื่อให้ครอบคลุมถึงภาวะไขมันในเลือดสูงสำหรับกลุ่มเสี่ยงสูง (กรณีศึกษา 4) และประชากรวัยทำงานที่มีอายุน้อย (กรณีศึกษา 5) ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มอัตราการวินิจฉัยโรคหัวใจและหลอดเลือดให้ดีขึ้นต่อไป และการแก้ไขปัญหาคือขับเคลื่อนโดยนโยบายซึ่งส่งเสริมการคัดกรองปัจจัยเสี่ยงตั้งแต่ระยะแรก ซึ่งมีการกำหนดเป้าหมายชัดเจนในการวินิจฉัยโรคหัวใจและหลอดเลือด (กรณีศึกษา 6) ก็มีความสำคัญเท่าเทียมกัน

กรณีศึกษา 2: โครงการส่งเสริมการรับประทานอาหารที่ดีต่อสุขภาพของสิงคโปร์²⁴

โครงการส่งเสริมการรับประทานอาหารที่ดีต่อสุขภาพของสิงคโปร์ริเริ่มโดยคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อกระตุ้นให้มีการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มที่ดีต่อสุขภาพมากขึ้นในประเทศสิงคโปร์ โดยการร่วมมือกับบริษัทอาหารและเครื่องดื่ม (F&B) จากภาคเอกชนเพื่อมอบอาหารที่ดีต่อสุขภาพมากขึ้นให้แก่ลูกค้า โดยรัฐบาลสิงคโปร์ได้มอบเงินทุนเป็นจำนวน 3,000 ดอลลาร์สิงคโปร์ (ประมาณ 2,195 ดอลลาร์สหรัฐฯ) สำหรับการตลาดและประชาสัมพันธ์ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ร้านค้าผู้จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มเข้าร่วมโครงการ โดยที่ร้านค้าผู้จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มต้องเสนอตัวเลือกอาหารและเครื่องดื่มที่ดีต่อสุขภาพอย่างน้อย 1 รายการจึงจะมีคุณสมบัติเข้าร่วมโครงการได้ เป้าหมายเบื้องต้น

ต้นของโครงการนี้คือการเพิ่มจำนวนมื้ออาหารที่บริโภคนอกบ้าน ให้เป็นอาหารที่ดีต่อสุขภาพมากขึ้นเป็น 180 ล้านมื้อต่อปี และเพิ่มขึ้นเป็น 20% ของมื้ออาหารที่บริโภคนอกบ้าน

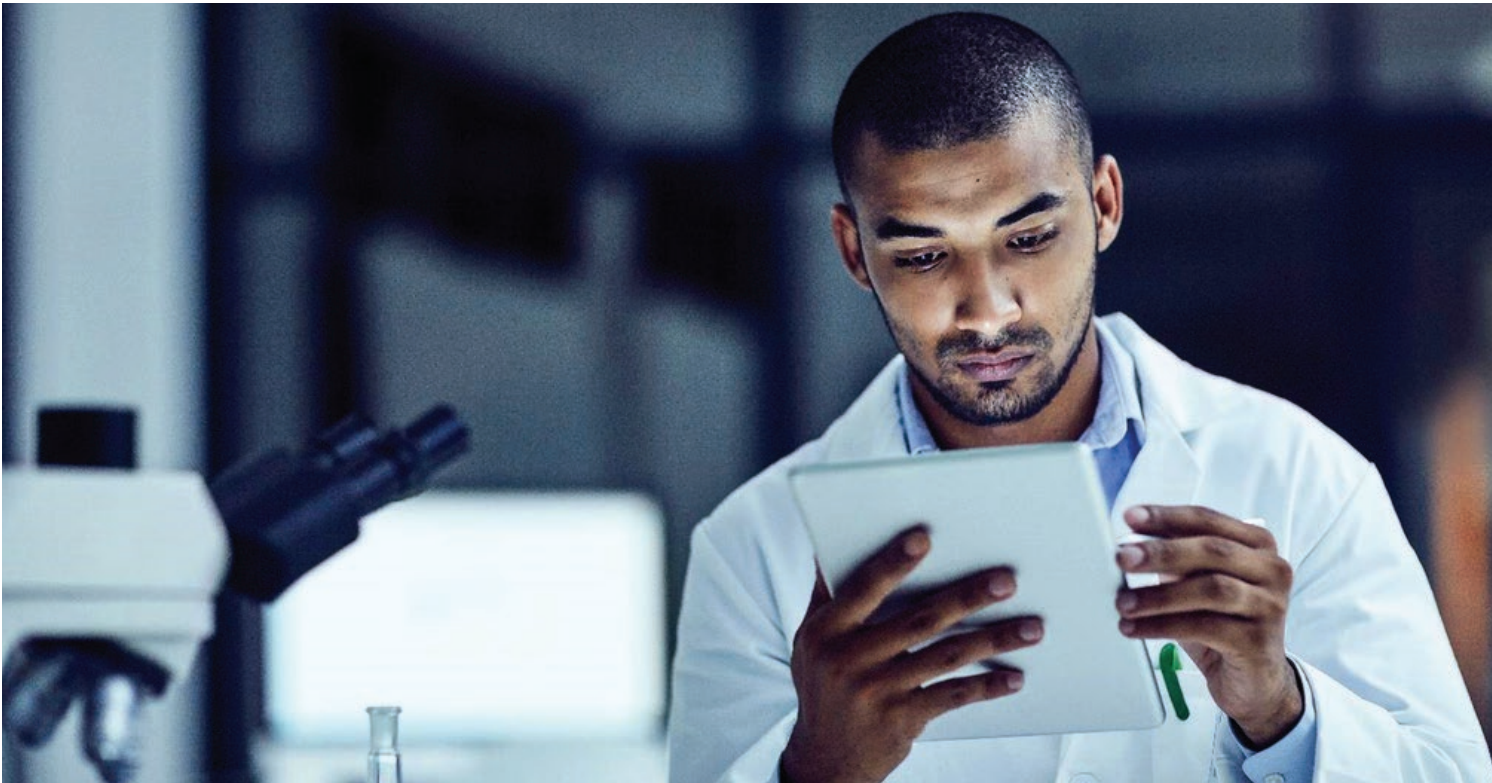
ทั้งหมดภายในปีพ.ศ. 2563 ทั้งนี้ระหว่างปีพ.ศ. 2557 และพ.ศ. 2560 มื้ออาหารที่ดีต่อสุขภาพ ที่ขายผ่านโครงการดังกล่าวมีจำนวนเพิ่มขึ้น 300% และมีพันธมิตรมากกว่า 2,000 ร้านค้าเข้าร่วมโครงการ นับตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการเป็นต้นมา

กรณีศึกษา 3: การคัดกรองภาวะความดันโลหิตสูงประจำปีระดับชุมชน²⁵

ทุกปีในประเทศไทย จะมีการคัดกรองภาวะความดันโลหิตสูงระดับชุมชนทั่วประเทศสำหรับผู้ใหญ่อายุ 35 ปีหรือมากกว่าทั้งหมดในกลุ่มประชากรระดับตำบลหรือหมู่บ้านที่ยังไม่ได้รับการวินิจฉัยว่ามีภาวะความดันโลหิตสูง ขอบเขตของโครงการนี้ นอกจากการคัดกรองหาภาวะความดันโลหิตสูงแล้วยังรวมถึงการให้ความรู้ด้านสุขภาพและการส่งเสริมวิถีชีวิตที่ดีต่อสุขภาพ การส่งต่อเพื่อการวินิจฉัยโรคสำหรับผู้ที่มีความเสี่ยงสูง และการติดตามผล

รายงานผลจากโครงการดังกล่าวในปีพ.ศ. 2562 ระบุว่าผู้ใหญ่จำนวนทั้งสิ้น 17 ล้านคนได้รับการตรวจคัดกรองหาภาวะความดันโลหิตสูงซึ่งคิดเป็น 88% ของประชากรเป้าหมายที่มีคุณสมบัติตรงตามข้อกำหนด ทั้งนี้พบว่า 74% มีความดันโลหิตในระดับปกติ (ความดันโลหิต <130/80 มม.ปรอท) 22% มีภาวะความดันโลหิตสูงขั้นต้น และ 4% มีภาวะความดันโลหิตสูง ทุกคนที่มีความดันโลหิต $\geq 130/80$ มม.ปรอท ถูกส่งต่อเพื่อรับการตรวจติดตามเพิ่มเติม และเพื่อยืนยันการวินิจฉัยที่ศูนย์สุขภาพหรือโรงพยาบาลตำบล

กรณีศึกษา 4: หัวใจล้านดวงในสหรัฐอเมริกา²⁶

หัวใจล้านดวงเป็นโครงการคัดกรองในสหรัฐอเมริกาที่มีแนวทางปฏิบัติและเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงสำหรับการคัดกรองโรคหัวใจและหลอดเลือดในระดับชุมชน เพื่อให้มีความสำคัญเป็นลำดับต้นๆสำหรับการตรวจหาปัจจัยเสี่ยงตั้งแต่เนิ่นๆและการป้องกันอุบัติการณ์การเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเสี่ยงสูง (เช่น คนสูบบุหรี่ ผู้ใหญ่ที่มีประวัติครอบครัวเป็นโรคหัวใจและหลอดเลือด ภาวะความดันโลหิตสูง และภาวะไขมันในเลือดสูง เป็นต้น) โครงการนี้ใช้ประโยชน์จากบันทึกสุขภาพทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อคัดกรองและระบุผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงสูง และทำการติดต่อเชิงรุกหาผู้ป่วยที่มีภาวะความดันโลหิตสูงหรือภาวะไขมันในเลือดสูงที่ยังไม่ได้รับการวินิจฉัย โครงการนี้ได้ใช้ข้อมูลในเครือข่ายระดับชาติซึ่งมีพันธมิตรจากภาคเอกชนมากกว่า 300 ราย และหน่วยงานของรัฐบาลกลาง 20 หน่วย

งานทั่วทั้ง 50 รัฐ เพื่อดำเนินการกิจกรรมการตรวจคัดกรองต่างๆ นอกจากนี้ โครงการนี้ยังให้การสนับสนุนและมีกฟนผู้ช่วยรวมทั้งสมาชิก ในครอบครัวให้เฝ้าติดตามระดับความดันโลหิตและคอเลสเตอรอลที่บ้านอีกด้วย

นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการในปีพ.ศ. 2555 โครงการนี้พบผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่ไม่ได้รับการวินิจฉัย 27,000 ราย และป้องกันการเกิดภาวะหัวใจวาย โรคหลอดเลือดในสมอง และอุบัติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ โรคหัวใจและหลอดเลือดเฉียบพลันได้ประมาณ 135,000 ครั้ง ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายทางอ้อมในกระบวนการรักษาได้ 5,600 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยประมาณจากการป้องกันโรคหลอดเลือดหัวใจและตรวจพบปัจจัยเสี่ยงตั้งแต่เนิ่นๆ

กรณีศึกษา 5: โครงการคัดกรองระดับชาติของเกาหลีใต้ เพื่อค้นหาภาวะไขมันในเลือดสูง โรคเบาหวาน และภาวะความดันโลหิตสูง²⁷

ประเทศเกาหลีใต้ได้พัฒนาโครงการคัดกรองระดับชาติแบบไม่เสียค่าใช้จ่าย เพื่อตรวจหาโรคเรื้อรังสำหรับชาวเกาหลีใต้ทุกคนที่มีอายุ 20 ปีหรือมากกว่า โครงการคัดกรองนี้ครอบคลุมภาวะไขมันในเลือดสูง (ทุก 4 ปี) ภาวะความดันโลหิตสูง (ทุก 2 ปี) และโรคเบาหวาน (ทุก 2 ปี)

โครงการแรกเริ่มมีให้เฉพาะผู้ที่สมัครเข้าร่วมแผนประกันสุขภาพแห่งชาติเท่านั้น นั่นหมายความว่าชาวเกาหลีใต้ 3% ที่อยู่ในโครงการความช่วยเหลือทางการแพทย์ (Medicaid) ไม่มีคุณสมบัติที่จะเข้าร่วมในโครงการนี้ ในปีพ.ศ. 2550

ประชากรเป้าหมายแรกเริ่มได้ขยายวงกว้างขึ้นจากช่วงเริ่มต้น และมีการอนุญาตให้เข้าถึงโครงการได้มากขึ้นผ่านโครงการคัดกรองระดับชาติสำหรับประชากรช่วงวัยเปลี่ยนผ่าน นับแต่นั้นเป็นต้นมา ประชากรเป้าหมาย 66% ก็ได้เข้าร่วมโครงการคัดกรองดังกล่าว และนอกจากนี้ยังมีรายงานจากผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีความเสี่ยงสูงว่าได้ปฏิบัติตามแนวทางการรักษาและให้ความร่วมมือในการรับประทานยารักษาโรคเบาหวานของตนดีขึ้นอันเป็นผลมาจากการสมัครเข้าร่วมในโครงการนี้

การรักษาและความต่อเนื่องในการดูแลรักษา

เพื่อเพิ่มอัตราการเริ่มให้การรักษา รัฐบาลสามารถพิจารณาโครงการที่มุ่งเน้นการจัดการภาวะไขมันในเลือดสูง เพื่อวินิจฉัยและจัดการการดูแลผู้ป่วยกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงที่ไม่สามารถควบคุมภาวะไขมันในเลือดสูงได้ดีเท่าที่ควร (กรณีศึกษา 7)

ยารักษาชนิดใหม่ที่ออกฤทธิ์นานและมีประสิทธิภาพดีกว่าเดิมเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการปฏิบัติตามแนวทางการรักษาและผลการรักษาโรคหัวใจและหลอดเลือดที่ดีขึ้นกว่าเดิม ในประเทศไทย จากแบบจำลองผลกระทบต่อรายจ่ายซึ่งสร้างโดยบริษัทโนวาริตัส การนำยารักษาใหม่มาใช้เพื่อควบคุมระดับ LDL-C ในผู้ป่วยความเสี่ยงสูงหรือผู้ป่วยที่รับการบำบัดแบบผสมผสานไม่ได้ผล ส่งผลให้ประหยัดค่าใช้จ่ายเป็นมูลค่ารวมถึง 285 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และช่วยเพิ่มจำนวนปีคุณภาพชีวิต (Quality-adjusted life-years: QALY) ได้ประมาณ 80,678 ปีในช่วงระยะเวลา 10 ปี (ภาพที่ 6)³⁰

แม้ว่ากลุ่มผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรค ASCVD ในประเทศไทยจะมีอัตราการปฏิบัติตามกระบวนการรักษาและคงความต่อเนื่องในการดูแลรักษาที่อยู่ในระดับสูง แต่ก็ยังสามารถเพิ่มการสร้างความรู้ความตระหนักรู้เกี่ยวกับโรคให้มากขึ้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้ใช้ชีวิตอยู่ในพื้นที่ชนบท และรัฐบาลสามารถพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยอาศัยกลไกระดับชุมชน นโยบาย และ/หรือยารักษา เพื่อช่วยเพิ่มความต่อเนื่องในการดูแลรักษา โครงการ COACH ในประเทศออสเตรเลีย³¹ และแผนระยะยาวสำหรับโรคหัวใจและหลอดเลือดของหน่วยบริการสุขภาพแห่งชาติในสหราชอาณาจักร³² เป็นตัวอย่างของโครงการแก้ปัญหาโรคหัวใจและหลอดเลือดระยะยาวที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดในกระบวนการดูแลรักษาที่ต่อเนื่อง: การวินิจฉัย การรักษา และการติดตามผลให้มีประสิทธิภาพที่สุด

กรณีศึกษา 6: นโยบายการป้องกันการเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือดของสหราชอาณาจักร²⁸

แผนระยะยาวของหน่วยบริการสุขภาพแห่งชาติ (National Health Service: NHS) (พ.ศ. 2562 - 2571) ของสหราชอาณาจักรยอมรับว่าโรคหัวใจและหลอดเลือดมีความสำคัญลำดับต้นๆ ในส่วนของการรักษาพยาบาลและวางเป้าหมายที่จะป้องกันอุบัติการณ์โรคหัวใจและหลอดเลือดตลอดเส้นทางการรักษาของผู้ป่วย แผนระยะยาวนี้มีเป้าหมายเพื่อให้หน่วยบริการสุขภาพแห่งชาติทำงานร่วมกับสาธารณสุขของประเทศอังกฤษ และหน่วยงานควบคุมดูแลด้านสุขภาพในระดับท้องถิ่น เพื่อป้องกันการเกิดภาวะหัวใจวายและโรคหลอดเลือดสมองให้ได้มากกว่า 150,000 ครั้งในช่วง 10 ปีข้างหน้า และเพื่อบรรลุผลดังกล่าว จะต้องมีการปรับปรุงประสิทธิภาพการตรวจสุขภาพโดยหน่วยบริการสุขภาพแห่งชาติโดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการรักษาเพื่อให้การดูแลรักษาที่มีประสิทธิภาพที่สุด ให้การวินิจฉัยและรักษา ที่ตรงจุดและเหมาะสมที่สุด

และลดผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยงทั้งในระดับบุคคลและระดับประชากรโดยรวมให้เหลือน้อยที่สุดโดยให้มีกระบวนการตรวจติดตามผลและส่งต่อที่ทันทั่วทั้งที่ กิจกรรมภายในกรอบนโยบายนี้ครอบคลุมถึงการส่งเสริมการตระหนักรู้ถึงปัจจัยเสี่ยง การตรวจคัดกรองตั้งแต่เนิ่นๆ และการสนับสนุนในระดับชุมชนเพื่อป้องกันโรคหัวใจและหลอดเลือด การเพิ่มการเข้าถึง การตรวจสุขภาพ และการตรวจเลือด (โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ที่มีประวัติภาวะคอเลสเตอรอลสูงในครอบครัว) การบ่งชี้กรณีผู้ป่วยที่สามารถปรับปรุงประสิทธิภาพการรักษาและการจัดการความเสี่ยงต่อโรคหัวใจและหลอดเลือดได้ผ่านทางจุดบริการสุขภาพด่านแรก รวมถึงการฟื้นฟูสมรรถภาพหัวใจ

กรณีศึกษา 7: คลินิกรักษาโรคไขมันสูงแบบสหสาขาในสหรัฐอเมริกา²⁹

จุดประสงค์ของคลินิกรักษาโรคไขมันสูงแบบสหสาขา (Multidisciplinary lipid clinic: MDLC) คือการนำแนวทางปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์ มาประยุกต์ให้เกิดการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในการดูแลผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงสูงต่อภาวะไขมันในเลือดสูง คลินิกรักษาโรคไขมันสูงแบบสหสาขา ซึ่งจัดตั้งขึ้นในปีพ.ศ. 2562 ให้การดูแลรักษาผ่านคลินิกแบบรวมศูนย์ภายใต้ระบบสาธารณสุข ผู้ป่วยที่ได้รับการส่งต่อมาเป็นผู้ที่ยังไม่สามารถบรรลุนิยามการรักษาระดับคอเลสเตอรอลและ ไตรกลีเซอไรด์สูงได้ในปัจจุบันจากการดูแลรักษาในสถานบริการสุขภาพผ่านแรกหรือคลินิกโรคหัวใจ คลินิกรักษาโรคไขมันสูงแบบสหสาขา มีเจ้าหน้าที่เป็นแพทย์เฉพาะทางด้านโรคหัวใจที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านไขมัน ขณะนี้ผู้ให้คำปรึกษา

ด้านพันธุกรรมและเภสัชกรต่างได้ผ่านการฝึกอบรมเฉพาะทาง ด้านการจัดการภาวะเกี่ยวกับไขมัน คลินิกนี้เปิดให้บริการทุกสองเดือน ณ สถานที่ตั้งคลินิกแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบสาธารณสุข จนถึงปัจจุบันนี้มีการส่งต่อผู้ป่วยมายังคลินิกรักษาโรคไขมันสูงแบบสหสาขา 420 คนในแต่ละปี โดยมีผู้ป่วย 83 คนที่ได้รับการรักษาภาวะไขมันในคลินิกรักษาโรคไขมันสูงแบบสหสาขา โครงการดังกล่าวนี้ไม่เพียงช่วยให้อัตราการวินิจฉัย/ความแม่นยำดีขึ้นและช่วยให้ผู้ป่วยปฏิบัติตาม แนวทางการรักษาดีขึ้นเท่านั้น แต่ยังช่วยให้ประสิทธิผลการรักษาดีขึ้นอีกด้วย โดยอัตราการควบคุมระดับ LDL-C ดีขึ้นจาก 15% ในปีพ.ศ. 2562 เป็น 70% ในปีพ.ศ. 2563

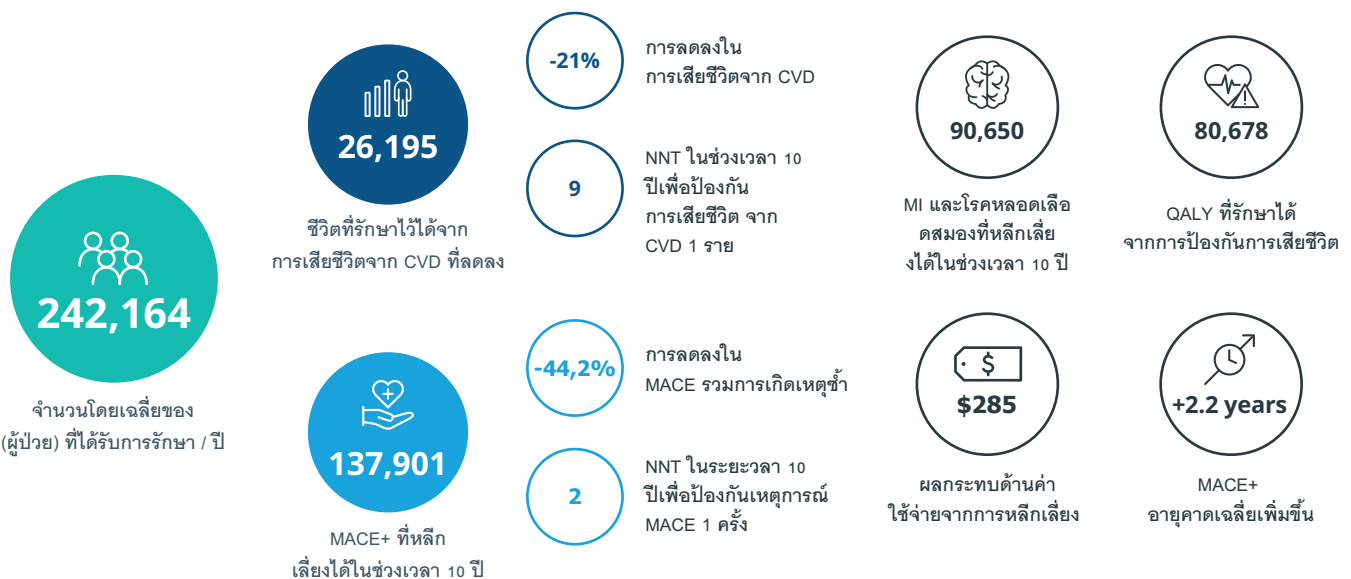
การใช้ยาที่ออกฤทธิ์นานสามารถช่วยเพิ่มอัตราการปฏิบัติตามแนวทางการรักษาและคงความต่อเนื่องในการดูแลรักษาได้ ข้อควรพิจารณาประการหนึ่งคือการตอบสนองต่อยาลดระดับไขมันที่ออกฤทธิ์นานเหล่านี้ อาจแตกต่างกันไปในกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลายในประเทศไทย การใช้อินซูลินดีกลูเด็ค (insulin degludec) (กรณีศึกษา 8) เป็นตัวอย่างหนึ่งของการบำบัดด้วยยาฉีดแบบออกฤทธิ์นานที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาผู้ป่วย³³

การกระตุ้นให้เกิดความสนใจ: สามารถทำอะไรได้บ้างในเวลาสั้น

โรคหัวใจและหลอดเลือดเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดภาวะทางเศรษฐกิจและทางการแพทย์เป็นอย่างมากในประเทศไทย เนื่องจากประชากรสูงวัยที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ภาวะนี้จะยังคงเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วต่อไปตราบนานเท่าที่ยังมีช่องโหว่ในนโยบายการจัดการโรคหัวใจและหลอดเลือดในปัจจุบัน รัฐบาลและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดูแลเรื่องโรคหัวใจและหลอดเลือดจำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ และร่วมรับรู้ถึงความจำเป็นเร่งด่วน

ภาพที่ 6 ผลลัพธ์จากโมเดลผลกระทบด้านงบประมาณ (จากการคำนวณครอบคลุมช่วงเวลา 10 ปี)

ผลกระทบในหนึ่งกลุ่มประชากร

MACE (การเกิดเหตุการณ์แทรกซ้อนทางหลอดเลือดหัวใจที่รุนแรง); MI (กล้ามเนื้อหัวใจตาย); NNT (จำนวนที่จำเป็นต้อง ได้รับการรักษา)
ที่มา: โมเดลผลกระทบภายในจากบริษัท Novartis

กรณีศึกษา 8: การปรับใช้ยาที่ออกฤทธิ์นานและมีผลข้างเคียงน้อยกว่า³³

ยาที่ออกฤทธิ์นานที่ใช้ในการรักษาปัจจัยเสี่ยงโรคหัวใจและหลอดเลือด เช่น ภาวะไขมันในเลือดสูง สามารถช่วยลดความถี่ในการติดตามผลการรักษาและการเฝ้าติดตามได้ และอาจช่วยให้ผู้ป่วยปฏิบัติตามแนวทางการรักษาได้ดีขึ้น อินซูลินดีกลูเด็ค (insulin degludec) เป็นอินซูลินอะนาล็อกที่ออกฤทธิ์นานเป็นพิเศษสำหรับใช้จัดการ

โรคเบาหวานซึ่งมีใช้ในประเทศไทยตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2559 การวิจัยพบว่าประสิทธิภาพ ของอินซูลินดีกลูเด็ค (insulin degludec) มีความสอดคล้องกับผลที่พบในการวิจัยทางคลินิก โดยสามารถลดความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำจากการรายงานของผู้ป่วย และสามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ผู้ป่วยยังรายงานว่ามีความพึงพอใจ ในผลการรักษามากขึ้นอีกด้วย

เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง แนวโน้มที่น่าเป็นห่วงของภาวะจากโรคหัวใจและหลอดเลือดในประเทศไทย แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการร่วมมือกันและความพยายามเชิงรุกจากทุกฝ่าย ทั้งจากรัฐบาล ผู้กำหนดนโยบาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ องค์ประกอบที่จะช่วยสนับสนุนความพยายามทั้งหลายนี้ได้แก่ การพัฒนาแนวทางปฏิบัติในการรักษาในระดับท้องถิ่น การจัดทำฐานข้อมูลระดับชาติเพื่อบ่งชี้และตรวจติดตามผู้ป่วย การจัดทำโครงการรณรงค์การปรับรูปแบบการดำเนินชีวิต และการคัดกรองที่จำเพาะเจาะจงสำหรับภาวะไขมันในเลือดสูง กระบวนการดูแลรักษาที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และส่งเสริมการเข้าถึงวิวัฒนาการด้านยารักษาใหม่ๆ ได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น แนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อเติมเต็มความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองที่เกี่ยวข้องกับโรคหัวใจและหลอดเลือดและภาวะหลอดเลือดแดงแข็งจำเป็นต้องดำเนินการแบบบูรณาการ มีเป้าหมาย และครอบคลุมถึงประชากรทั่วไป รวมถึงกลุ่มเสี่ยงสูงด้วย ขั้นตอนต่าง ๆ ที่จะดำเนินการในตอนนี้จะสามารถลดภาระของโรคหัวใจและหลอดเลือดรวมถึงอัตราการเสียชีวิตจากโรคนี้ลงได้เป็นอย่างมาก ในภายภาคหน้าต่อไป

รัฐบาลไทยและผู้กำหนดนโยบายควรดำเนินการทันทีเพื่อจัดการภาระทางเศรษฐกิจและทางการแพทย์ที่กำลังเพิ่มขึ้นจากโรคหัวใจและหลอดเลือดและภาวะหลอดเลือดแดงแข็ง การดำเนินการที่สามารถลงมือปฏิบัติได้ ได้แก่ การเพิ่มโครงการคัดกรองภาวะไขมันในเลือดสูง การจัดการการรักษาให้ดีขึ้น และการนำยารักษาใหม่ๆ ที่ออกฤทธิ์นานมาใช้เพื่อการควบคุมระดับ LDL-C ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โครงการที่เริ่มดำเนินการในวันนี้ อาจช่วยเพิ่มจำนวนปีสุขภาวะได้ถึง 80,678 ปีและประหยัดเงินได้ถึง 285 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงเวลา 10 ปีข้างหน้า³⁰

เอกสารอ้างอิง

1. Institute for Health Metrics and Evaluation – Thailand.
Available from: <http://www.healthdata.org/thailand> (accessed January 2022).
2. World Health Organization Global Health Expenditure database.
3. The World Bank. Current health expenditure per capita (current US\$) – Thailand.
Available from: <https://data.worldbank.org/indicator/SH.XPD.CHEX.PC.CD?locations=TH>
(accessed January 2022).
4. IQVIA MIDAS MAT 03 2019 data.
5. NCD report 2019: DM, HTN and risk factors, Ministry of Public Health Thailand.
6. National Health Examination Survey – Thailand, 2004, 2014 & 2019–2020
7. Economic Research Institute for ASEAN and East Asia. Population Ageing in Thailand.
Available from: <https://www.eria.org/publications/population-ageing-in-thailand/>
(accessed January 2022).
8. Inthawong R et al. Open Access Library J 2019;6:1–5.
9. The World Bank. Thailand Economic Monitor – June 2016: Aging Society and Economy.
Available from: <https://www.worldbank.org/en/country/thailand/publication/thailand-economic-monitor-june-2016-aging-society-and-economy> (accessed January 2022).
10. Yusuf S et al. Lancet 2004;364:937–52.
11. Ministry of Public Health Thailand. 5-Year National NCDs Prevention and Control Strategic and Action Plan (2017–2021). Available from: <https://www.who.int/docs/default-source/thailand/ncds/national-ncd-prevention-and-control-plan-2017-2021-eng.pdf> (accessed January 2022).
12. Harvard T.H. Chan School of Public Health. The Nutrition Source: Preventing Heart Disease.
Available from: <https://www.hsph.harvard.edu/nutritionsource/disease-prevention/cardiovascular-disease/preventing-cvd/> (accessed January 2022).
13. Bangkok Post. Ban on trans fats comes into force. 10 January 2019.
Available from: <https://www.bangkokpost.com/thailand/general/1608342/ban-on-trans-fats-comes-into-force> (accessed January 2022).
14. Man REK et al. Popul Health Metrics 2019;17.
15. Opoku S et al. Sci Rep 2021;11:10056.
16. Korea National Health Survey.
17. Phrommintikul A et al. Singapore Med J 2017;58:535–42.

18. Buddhari W et al. Heart Lung Circ 2020;29:405–13.
19. The Heart Association of Thailand Under the Royal Patronage of H.M. The King. 2016 RCPT Dyslipidemia Guideline. Available from: <http://www.thaiheart.org/Download/2016-RCPT-Dyslipidemia-Guideline.html> (accessed January 2022).
20. Grundy SM et al. Circulation 2019;139:e1082–143.
21. IQVIA MIDAS.
22. IQVIA Primary Market Research.
23. Lim KH et al. Technical report evaluation of effectiveness of implementation of “Komuniti sihat perkasa negara” (KOSPEN) programme in Malaysia- phase 1. 2015. Available from: <https://iku.moh.gov.my/images/IKU/Document/REPORT/2014/KOSPEN2014.pdf> (accessed January 2022).
24. Singapore Healthier Dining Programme. Available from: <https://www.hpb.gov.sg/healthy-living/food-beverage/healthier-dining-programme> (accessed January 2022).
25. World Health Organization. Hypertension care in Thailand: best practices and challenges, 2019. Available from: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/330488> (accessed January 2022).
26. Million Hearts. Available from: <https://millionhearts.hhs.gov/> (accessed January 2022).
27. Institute of Labor Economics. Available from: <https://docs.iza.org/dp10650.pdf>
28. National Health Service. Cardiovascular disease. 2021. Available from: <https://www.england.nhs.uk/ourwork/clinical-policy/cvd/> (accessed January 2022).
29. Jones LK et al. Implement Sci Commun 2021;2:32.
30. Novartis Internal Impact Model.
31. The COACH Program. Available from: <https://www.thecoachprogram.com/> (accessed January 2022).
32. NHS Long Term Plan. Cardiovascular disease. Available from: <https://www.longtermplan.nhs.uk/online-version/chapter-3-further-progress-on-care-quality-and-outcomes/better-care-for-major-health-conditions/cardiovascular-disease/> (accessed January 2022).
33. Thewjitcharoen Y et al. Exp Clin Endocrinol Diabetes 2021;129:666–73.

ผู้เขียน

DR. APICHARD SUKONTHASARN,
ศ.เกียรติคุณ นพ. อภิชาติ สุคนธสารพ์

ศ.เกียรติคุณ นพ. อภิชาติ สุคนธสารพ์ จบการศึกษาและฝึกปฏิบัติงานที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ท่านเป็นศาสตราจารย์ด้านอายุรแพทย์และหทัยวิทยาที่คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และปฏิบัติงานในฐานะแพทย์เฉพาะทางโรคหัวใจ ในอดีตท่านเคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกอายุรกรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเป็นบรรณาธิการวารสารสมาคมการแพทย์ไทย ปัจจุบัน ท่านเป็นประธานสมาคมความดันโลหิตสูงแห่งประเทศไทย ศ.เกียรติคุณ นพ. อภิชาติมีผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์และเป็นบรรณาธิการให้ตำราเกี่ยวกับหทัยวิทยาในภาษาไทยมากกว่า 30 เล่ม นอกจากนี้ท่านยังมีส่วนร่วมในบทความภาษาอังกฤษที่ได้รับการตีพิมพ์มาแล้วมากกว่า 100 บทความทั้งในฐานะผู้เขียนและผู้เขียนร่วม ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ของท่านทั้งหมดเน้นด้านโรคหลอดเลือดหัวใจ ความดันโลหิตสูง ไชมันในเลือดสูง และการป้องกันโรคหลอดเลือดหัวใจ

DR. SURAKIT NATHISUWAN,
รศ.ภก. สุรกิจ นาชีสุวรรณ

ปัจจุบัน รศ.ภก. สุรกิจ นาชีสุวรรณทำงานที่ภาควิชาเภสัชกรรมคลินิก คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ท่านจบการศึกษาระดับปริญญาเอกด้านเภสัชศาสตร์จากมหาวิทยาลัยฟลอริดา ประเทศสหรัฐอเมริกา ท่านยังได้รับวุฒิปริญญาโทด้านเภสัชศาสตร์จากมหาวิทยาลัยฟลอริดา ประเทศสหรัฐอเมริกา ท่านยังได้รับวุฒิปริญญาโทด้านเภสัชศาสตร์จากอเมริกา ท่านมีประสบการณ์มากกว่า 20 ปีในการสนับสนุนรูปแบบการดูแลสุขภาพแบบสหสาขาสำหรับโรคหลอดเลือดหัวใจในประเทศไทยและต่างประเทศ รศ.ภก. สุรกิจมีการวิจัยด้านเภสัชบำบัดสำหรับโรคหลอดเลือดหัวใจที่ได้รับการตีพิมพ์หลายฉบับซึ่งมีการบันทึกไว้ให้ติดตามได้

DR. WANNEE NITIYANANT,
ศ.เกียรติคุณ พญ. วรณี นิตยานันท์

ศ.เกียรติคุณ พญ. วรณี นิตยานันท์เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณทางอายุรแพทย์ ท่านได้รับปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยมหิดล ท่านได้ผ่านการฝึกระดับบัณฑิตศึกษาที่ประเทศสหรัฐอเมริกาในสาขาอายุรแพทย์โดยมีความชำนาญสาขาย่อยด้านโรคต่อมไร้ท่อและเมแทบอลิซึม ท่านมีประสบการณ์ด้านการจัดการโรคเบาหวานและกลุ่มอาการจากความผิดปกติในการเผาผลาญอาหารในประเทศไทยมานานกว่า 30 ปี งานวิจัยของท่านมุ่งเน้นด้านโรคเบาหวานและไขมันเป็นหลัก

NIKHIL KHICHA,
ผู้อำนวยการอาวุโส
IQVIA APAC

Nikhil Khicha เป็นผู้อำนวยการอาวุโสของบริษัท IQVIA Asia Pacific ประจำประเทศสิงคโปร์ ท่านมีประสบการณ์ในอุตสาหกรรมเภสัชกรรมและการดูแลสุขภาพมานานกว่า 20 ปี ปัจจุบันนี้ท่านเป็นที่ปรึกษาให้แก่ธุรกิจภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ท่านมีประสบการณ์ทำงานอย่างลึกซึ้งในโครงการต่าง ๆ ที่ช่วยให้บริษัทประสบความสำเร็จทางการตลาดและทางการเติบโตของมูลค่าไรท์ธุรกิจได้มากขึ้น ท่านมีความสนใจการพัฒนาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาให้ตรงตามความต้องการลูกค้ามากที่สุด ท่านได้รับปริญญาโทด้านเทคโนโลยีชีวภาพจากมหาวิทยาลัยนอร์ทเวสเทิร์นประเทศสหรัฐอเมริกา และปริญญาตรีด้านวิศวกรรมเคมีจากมหาวิทยาลัยเวอร์จิเนียประเทศสหรัฐอเมริกา

PETER KIM,
รองผู้อำนวยการ, เอเชีย,
IQVIA APAC

Peter Kim เป็นรองผู้อำนวยการของบริษัท IQVIA Asia Pacific ประจำกรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ท่านรับผิดชอบเป็นหัวหน้าโครงการที่ปรึกษาทางกลยุทธ์ในระดับภูมิภาคและระดับโลกให้กับบริษัท IQVIA ในปัจจุบันท่านมีตำแหน่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเข้าสู่ตลาด (market access) และระบบสุขภาพโลก รวมถึงเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเภสัชกรรม หน่วยงานรัฐ และหน่วยงานสุขภาพโลก ท่านเคยทำงานร่วมกับบริษัทที่ปรึกษาทางกลยุทธ์ชั้นนำในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หลายบริษัท จึงมีประสบการณ์อย่างลึกซึ้งทั้งในอุตสาหกรรมด้านการดูแลสุขภาพและด้านเภสัชกรรม ท่านได้รับปริญญาเอกด้านวิทยาศาสตร์ชีวการแพทย์จากมหาวิทยาลัยเมลเบิร์น ประเทศออสเตรเลีย

HONG HUEI TAN,
รองที่ปรึกษา, เอเชีย,
IQVIA APAC

Hong Huei Tan เป็นรองที่ปรึกษาของบริษัท IQVIA Asia Pacific ประจำประเทศสิงคโปร์ ท่านมีประสบการณ์มากกว่า 8 ปีในอุตสาหกรรมการดูแลสุขภาพและเภสัชกรรม นอกจากนี้ท่านยังได้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมคลินิกทั้งในประเทศสิงคโปร์และมาเลเซียโดยมีความเชี่ยวชาญในสาขาอายุรกรรม ท่านมีความสนใจทางด้านโรคหัวใจ โรคไต และโรคเบาหวาน ท่านได้รับปริญญาโทด้านบริหารธุรกิจจากมหาวิทยาลัยแลงคาสเตอร์ สหราชอาณาจักร และปริญญาตรีด้านเภสัชศาสตร์จากมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์แห่งมาเลเซีย

ผู้เขียนร่วม

PEI GUAN OON, นักวิเคราะห์, เอเชีย, IQVIA APAC

SMIT TRIVEDI, รองที่ปรึกษา, เอเชีย, IQVIA APAC

YIE WEI CHONG, รองที่ปรึกษา, เอเชีย, IQVIA APAC

ADITI PATIL, ที่ปรึกษา, เอเชีย, IQVIA APAC

JISU KIM, รองที่ปรึกษา, เอเชีย, IQVIA APAC

เกี่ยวกับบริษัท IQVIA Asia Pacific

บริษัท IQVIA (NYSE:IQV) เป็นผู้ให้บริการชั้นนำระดับโลกด้านการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสูง โซลูชันทางเทคโนโลยี และบริการด้านการวิจัยทางคลินิกแก่ธุรกิจวิทยาศาสตร์สุขภาพต่าง ๆ บริษัท IQVIA สร้างเครือข่ายอัจฉริยะเพื่อเชื่อมโยงการดูแลสุขภาพทุกแง่มุมเข้าด้วยกันด้วยการใช้เทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูล เทคโนโลยีดิจิทัล ทรัพยากรข้อมูลขนาดใหญ่ และความเชี่ยวชาญลึกซึ้งเฉพาะด้าน IQVIA Connected Intelligence™ ให้ข้อมูลเชิงลึกที่มีประสิทธิภาพสูงอย่างรวดเร็วจับใจ ส่งผลให้ลูกค้าสามารถดำเนินการวิจัยและพัฒนาทางคลินิก รวมถึงสามารถนำนวัตกรรมการรักษา ซึ่งจะช่วยยกระดับสุขภาพและผลการรักษาของผู้ป่วยออกสู่ตลาดได้อย่างรวดเร็ว บริษัท IQVIA มีพนักงานกว่า 70,000 คนซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในมากกว่า 100 ประเทศ

บริษัท IQVIA Asia Pacific มีบริษัทแม่ประจำภูมิภาคตั้งอยู่ที่ประเทศสิงคโปร์ และมีสำนักงานใน 15 ประเทศ บริษัท IQVIA Asia Pacific เป็นผู้ให้บริการและโซลูชันทางเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของลูกค้าทั้งในท้องถิ่นและระดับนานาชาติซึ่งดำเนินการอยู่ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก บริษัท IQVIA มุ่งมั่นในการพัฒนาการดูแลสุขภาพด้วยการให้บริการข้อมูลเชิงลึกซึ่งมีหลักฐานเชิงประจักษ์ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่ลึกซึ้งในการเป็นผู้นำทางความคิด โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจและเร่งการสร้างนวัตกรรมในระบบนิเวศของการดูแลสุขภาพ ท่านสามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.iqvia.com/locations/asia-pacific

สนับสนุนโดย บริษัท โนวาร์ตีส (ประเทศไทย) จำกัด

CONTACT US

iqvia.com/contactus

LOCATION

79 Anson Road #19-01
Singapore 079906
iqvia.com

